

Unir i servir

Discurs de Salvador Illa,
candidat a la presidència de la
Generalitat de Catalunya

Drassanes de Barcelona · 11 d'abril de 2024

PSC/♥

Conferència de Salvador Illa a la Sala Gran de les Drassanes de Barcelona

Barcelona, 11 d'abril de 2024

Benvinguts i benvingudes,

Bona tarda, bon vespre,

Deixin-me començar agraint molt sincerament la seva presència avui aquí a les Reials Drassanes de Barcelona.

Vinc a explicar-me i em prenc molt seriosament que hagin decidit dedicar una part del seu temps a escoltar-me. En un moment d'intensitat política alta, de decisions polítiques rellevants, amb eleccions al País Basc de diumenge 21, amb eleccions a Catalunya el 12 de maig, amb eleccions a la Unió Europea el 9 de juny, en un clima, amb una actitud, amb un llenguatge a l'àmbit polític molt, massa carregat, que no afavoreix el discurs reposat, serè.

Amb una societat avesada cada cop més a les presses, a la immediatesa, a fer-ho tot ràpid i de cop, hem volgut trobar i donar-nos un espai amb cert temps, per explicar-nos, per desenvolupar el nus del que entenem que convé fer a Catalunya els propers 4 anys. Fins el 2028. Fins el 2030 si vostès volen. Fins al final d'aquesta tercera dècada d'aquest segle XXI.

Hi haurà temps en les setmanes properes de contrastar amb d'altres plantejaments, de dialogar, d'escoltar, d'argumentar i de contraargumentar. Però volem començar aquesta conversa pública, que és sempre una elecció, una contesa electoral, explicant-nos davant de la societat catalana. Agraeixo molt sincerament la presència de representants del

món del treball, de representants del món de l'empresa, de la cultura, de l'àmbit jurídic, de representants del món acadèmic, científic, de gent del món de l'esport i de la cultura, d'entitats cíviqes del tercer sector. Agraïxo molt sincerament la presència de persones d'arreu de Catalunya, de les Terres de l'Ebre fins a Portbou, de la Vall d'Aran fins a Barcelona, de Girona, de Lleida, de Tarragona, de Manresa, de Tortosa, d'arreu de Catalunya. I, naturalment, agraïxo també la presència de representants institucionals: Ministre, president Montilla.

Ahir tenia una mica més d'hora, a la tarda, una mica més d'hora que avui un diàleg amb Javier Pacheco, de Comissions Obreres. Vaig començar la setmana amb un altre diàleg amb la Unió General de Treballadors, amb Camil Ros. Era un diàleg davant de delegats sindicals, de representants del món del treball. I el Javier, amb ocasió de discutir, de dialogar sobre la transició energètica i digital, parlava d'un canvi sistèmic. Canvi sistèmic. Jo utilitzo més l'expressió canvi d'època, que és una traducció literal, una expressió que vaig sentir dir al canceller alemany Olaf Scholz, canvi d'època.

Diguin-li com vulguin, som en un canvi d'època, som en un canvi sistèmic, som en un punt d'inflexió de la història, que es manifesta, a criteri meu, com a mínim, en quatre eixos.

Un primer eix geopolític. Un món canviant a nivell geopolític. Orient versus Occident. Maneres diferents d'organitzar la convivència, interessos diferents i una governança a nivell mundial que també s'ha d'adaptar a aquesta nova realitat.

Un eix econòmic. Una gran recessió, la del 2008, que posa fi a quaranta anys d'un model de generació de molta prosperitat que no es reparteix suficientment bé. I, que des d'una vessant estrictament econòmica,

consideracions politicomorals al marge, que també són rellevants però consideracions politicomorals al marge, des d'un àmbit estrictament acadèmic i econòmic, s'arriba a la conclusió que cal un nou contracte social, una nova manera de seguir generant prosperitat, per repartir-la millor perquè la pròpia economia funcioni, no només amb més justícia, sinó també amb més eficiència.

Un eix clarament climàtic. Veiem la sequera que estem patint, l'escassetat d'aigua que tenim o l'energia, com hem de canviar l'energia que consumim per fer funcionar les nostres societats. Veiem com en els deus problemes que, a criteri dels representants del món de l'economia de mercat es troben anualment a Davos, els deu temes, els deu assumptes que diuen que seran més rellevants els propers deu anys, els quatre primers tenen a veure amb el canvi climàtic i mediambiental. Els quatre primers, els quatre primers del deu temes que posen com a més rellevants.

I un canvi tecnològic. El xip, com la màquina de vapor, a dir d'alguns experts del segle XXI. Com el desencadenant d'una revolució tecnològica, diuen els que han estudiat, d'un abast fins i tot superior al que va tenir la revolució industrial al segle XIX.

Qui decideix si la farem servir per controlar millor la població o, per contra, per millorar la sanitat i l'educació que proporcionem als ciutadans dels nostres països? Qui decideix si serveix prioritàriament per reduir llocs de treball o, en canvi, per millorar les condicions dels llocs de treball que tenim? Qui és qui regular, qui decideix, qui orienta aquests canvis de tecnologia en funció de majoria de ciutadans i ciutadanes?

Canvi sistèmic, geopolític, econòmic, climàtic, tecnològic que, naturalment, presenta riscos però ofereix també oportunitats, moltes

oportunitats. I com ens agafa aquesta situació de canvi a Catalunya? Com ens agafa als vuit milions de ciutadans i ciutadanes de Catalunya? On som els catalans en aquest moment de canvi històric, en aquest precís moment de decisions rellevants?

Doncs nosaltres formem part d'un espai polític compartit que es diu Europa, que es caracteritza per un model de vida desitjat per aquells que no ho poden gaudir. I que té tres components que junts només es donen a aquest espai públic compartit que és Europa: la generació de prosperitat –generem oportunitats, menys que d'altres llocs, però generem prosperitat-. Ho fem en una organització democràtica de la nostra convivència, perfectible l'organització democràtica però una organització democràtica de la nostra convivència, on votem cada x temps, i amb un estat del benestar amb unes pensions, amb una sanitat, amb una educació, amb uns drets socials, perfectibles, millorables, però, ai aquells ciutadans!, la majoria del món que no els tenen, com anhelan tenir com un desig. Aquest espai públic compartit que és Europa és on som nosaltres. En formem part afortunadament. Formem part de la Unió Europea que ens garanteix aquest model de vida i formem part d'una aliança que ens proporciona seguretat que és la OTAN.

450 milions en un món de 8.000 milions de ciutadans, gairebé un 6% de la població. 8 milions a Catalunya, en una Espanya de 46-47 milions. Sort que formem part d'un espai amb una mida suficient per fer-se sentir, per fer-se valdre, si m'ho permeten, en aquest món canviant.

La manera, la possibilitat no segura però la possibilitat única de mantenir aquest model de vida passa per una Europa que s'enforteixi progressivament, que camini cap a un horitzó federal. Una Europa on, per ser-hi, s'ha de formar part d'un país, d'un Estat, d'Espanya. Una Espanya a la que Catalunya s'ha d'implicar per millorar-la, per fer-la millor. Una Espanya

plural i diversa que fa passos per reconèixer aquesta pluralitat i diversitat, per veure la pluralitat i diversitat no com una font de debilitat, sinó d'enriquiment. I una Catalunya que dins d'aquesta Espanya plural i diversa té un autogovern, unes institucions d'autogovern.

Per preveure aquesta pluralitat i diversitat com una font no debilitat sinó d'enriquiment. I una Catalunya que dins d'aquesta Espanya, plural i diversa, té un autogovern, unes institucions d'autogovern. Catalunya, en aquest món que s'està vivint, en aquest moment de canvis profunds no pot estar ni quieta ni parada, no pot estar al marge del que està passant al món i Europa. Catalunya ha d'avançar, ha d'enfrontar canvis, ha d'afrontar a parer meu la tercera gran transformació d'ençà de la recuperació de la democràcia.

La primera gran transformació que va tenir Catalunya, d'ençà de la recuperació de la democràcia, va ser als anys 70 i 80 del segle passat, era un context difícil, amb una crisi econòmica, molt important, la crisi del petroli, era un moment de canvi polític a Espanya. Catalunya en aquest context de canvis profunds econòmics i polítics, va recuperar la Generalitat de Catalunya amb el retorn del president Tarradellas, ens acompanya avui el seu net, Guillaume Tarradellas, em fa il·lusió que sigui entre nosaltres.

Catalunya en aquest context va recuperar i va desplegar el seu autogovern, Catalunya en aquest context, va desplegar tota la potencialitat del món municipal, ajuntaments, diputacions, el meu partit, l'espai polític que jo represento, va tenir un paper rellevant, dèiem, aleshores com ho diem avui, mantenir la unió civil de la població de Catalunya. I el lideratge, d'aquella primera transformació de Catalunya, en participació rellevant de l'espai polític que jo represento, el va liderar Jordi Pujol. I Catalunya, no va romandre d'esquenes de les transforma-

cions que es vivien a Espanya, no s'ho va mirar a distància, no va quedar al marge del que passava a Espanya, d'una Espanya que es modernitzava, Catalunya hi va ser, el Miquel Roca, que també ens acompanya, redactant la Constitució, el Jordi Solé Tura, redactant la Constitució, ens acompanya també avui, el seu fill Albert Solé.

Catalunya va participar activament en uns governs que van posar en marxa Espanya, que van fer funcionar Espanya, ajudant amb Narcís Serra, a la transformació i modernització de l'exèrcit, o amb Ernest Lluch, desplegant un sistema universal de sanitat. Catalunya hi era desplegant el seu autogovern implicant-se en Espanya, i aprofitant la seva influència arreu del món. Per exemple Juan Antonio Samaranch al capdavant del Comitè Olímpic Internacional, i aprofitant aquestes circumstàncies, vam fer el que seria el símbol d'aquesta primera gran transformació, els Jocs Olímpics de Barcelona. La finestra d'una nova Catalunya i una nova Barcelona, la finestra d'una nova realitat al món. La segona gran transformació de Catalunya s'ha produït, a parer meu, a la primera dècada d'aquest segle, encapçalada pels presidents Maragall i Montilla, benvingut president.

Consisteix en l'expansió, en el desplegament, en l'aprofundiment, de l'àmbit social del nostre autogovern: mossos, mestres i metges dèiem. És a dir, seguretat, educació i sanitat, la perspectiva dels anys ens ha fet veure l'impuls que es va donar a aquestes polítiques en aquells governs que el president Maragall i el president Montilla. Es va prendre cura, d'un dels primers grans pactes amb l'àmbit municipal, de les zones més vulnerables, dels barris més vulnerables de Catalunya, d'una llei de barris. Concentració d'esforços, d'energia i de recursos, allà on més falta feia, per transformar els barris que més ho necessitaven. Aprofitant els

espais institucionals que ens ofereix l'arquitectura europea liderant l'euroregió Catalunya mediterrània.

Ara toca, a parer meu, la tercera gran transformació de Catalunya, que consisteix a unir i servir als catalans, en posar els serveis públics com a prioritat primera de l'autogovern de Catalunya, en fer això, unir i servir, posar els serveis públics com a primera prioritat, després d'una dècada, ho dic amb tot el respecte, a parer meu perduda. No soc persona de recrear-me massa en el passat, més que allò just per poder diagnosticar el que ens passa i tenir clara la direcció a seguir, però m'han de permetre que ni que sigui breument, parli d'aquesta dècada perduda. Que té com factor principal d'explicació, no únic, però com a principal, la greu recessió de 2008, amb les conseqüències econòmiques i socials, dels moviments, ho dic en sentit descriptiu i populista, que desencadena arreu d'occident.

A Catalunya aquests deu anys no han estat gaire aprofitats, a Catalunya aquests deu anys, els responsables de dirigir les institucions d'autogovern, han estat dues formacions polítiques Junts per Catalunya i Esquerra Republicana de Catalunya, amb el suport d'una tercera formació política, la CUP. Hem tingut aquests deu anys, 4 presidents: Artur Mas, Carles Puigdemont, Quim Torra i Pere Aragonès. El balanç no és bo, afrontem una sequera, la més severa en deu anys, però no estem preparats per afrontar-la.

Les nostres polítiques d'educació després de liderar les polítiques d'educació al conjunt d'Espanya, som avui a la cua.

No hem estat capaços de prendre decisions, per actualitzar les nostres infraestructures, les aeroportuàries, les viàries i les ferroviàries.

En matèria d'energia renovable després de tenir l'arrencada potent que ens posava un cop més liderat aquest àmbit al conjunt d'Espanya. En els darrers deu anys, continuem estancats en el 15% d'aportació d'energia renovable al mix energètic, 15% va deu anys, 15% avui, a Espanya han passat d'un 15% a un 40 o 45%.

I en matèria de sanitat, incapaços també, la sanitat que a Catalunya havia estat capdavantera, incapaços de fer les reformes, per tornar-nos a posar al capdavant d'Espanya.

Un balanç que no és gens bo.

Convé, toca, és necessari, iniciar la tercera gran transformació, unir i servir. Unir una Catalunya plural i diversa, afortunadament plural i diversa, com correspon a una societat avançada com la catalana. Però una societat la catalana, plural i diversa, que durant aquests darrers anys, s'ha encastat massa en posar l'accent gairebé de manera obsessiva en allò que ens separa, en allò que ens distingeix, uns a un costat i els altres a l'altre costat. Quan tenim coses que ens uneixen, quan hi ha un denominador comú en la societat catalana. Com si no som una comunitat, com sinó som un país, clar que hi ha uns valors de fons, clar que hi ha un sentiment compartit a Catalunya, capaç d'integrar i acollir gent nova, posem l'accent en aquesta gran transformació en allò que ens uneix, no en el que ens separa. I fem-ho en un context de canvis profunds a Europa que convenen, que reforcem aquells vincles que ens fan sentir part d'una mateixa comunitat.

I servir, voluntat de servei i vocació de servei públic. Posar els serveis públics al capdavant de l'acció del govern, com a missió principal del Govern de Catalunya. Serveis públics per generar prosperitat. Serveis públics per cohesionar socialment i territorialment al país.

I vull aquí assumir un primer compromís, cal saber on som i d'on partim, i si soc escollit president de la Generalitat de Catalunya, si mereixo la confiança dels ciutadans de Catalunya per presidir el Govern de la Generalitat, els vull anunciar que crearé un comissionat de l'autogovern, dependent directament de la presidència de la Generalitat que tindrà com a primera tasca fer una auditoria dels serveis públics de Catalunya dels darrers deu anys. Es tracta de saber on som, per veure cap on anem i per anar el més ràpid possible, i per posar els serveis públics de Catalunya, el més ràpid possible al nivell que Catalunya mereix. No es tracta d'anar contra ningú, no tinc temps, ni tenim temps, per perdre-ho això, ni de passar comptes a ningú. De saber on som, que ha passat i que hem de fer per posar els serveis públics de Catalunya, al nivell que Catalunya necessita.

Sí, necesitamos mirar hacia delante, pero saber de donde partimos, y, por tanto, si soy escogido presidente de la Generalitat de Catalunya, si obtengo la confianza mayoritaria de los ciudadanos y ciudadanas de Catalunya, les anuncio que crearé un comisionado del autogobierno, que tendrá como primera tarea, como primera misión, hacer una auditoría de los servicios públicos de Catalunya. Ver donde estamos y que hay que hacer para mejorarlos.

Serveis públics que han de servir per generar prosperitat a Catalunya. I per generar prosperitat a Catalunya aigua i energia, són dos recursos necessaris a tota economia.

Aigua, un recurs que en el nostre clima mediterrani no és abundant, que ens falta. Vivim com vivim una sequera, és veritat, la més estricta dels darrers 3 anys.

Els anuncio també que, si soc president de la Generalitat de Catalunya, la primera mesura que prendré, el primer decret que aprovaré, serà un decret extraordinari per fer front a la sequera.

Un decret òmnibus amb mesures a curt, mig i llarg termini per fer front a una situació de sequera que perjudica l'economia i el benestar dels catalans i de les catalanes. Amb un conjunt de mesures pel que queda d'aquesta dècada de segle i amb un import econòmic de 3.500 milions d'euros per fer-hi front. Mesures a curt, mig i llarg termini.

A curt termini amb un pla de xoc de la mà dels ajuntaments. I a mig termini per fer les infraestructures de millora del reg i de millora de les infraestructures de desalació i regeneració d'aigua perquè Catalunya no hagi d'estar mirant al cel per tenir assegurat el recurs hídric.

I energia. Energia renovable. Un recurs indispensable de seguretat de subministrament energètic per poder fer funcionar l'economia. Generar prosperitat amb infraestructures que s'actualitzin a la realitat actual de Catalunya. Aeroportuàries, viàries i ferroviàries.

Que en tota societat complexa, que en una geografia certament amb una implantació territori amb zones de molta densitat, requereixen de molta cura a l'hora de decidir-ne traçats i zones d'execució, que requereixen d'un exercici d'escolta al conjunt del territori i de la societat, però un exercici d'escolta que no pot portar a la paràlisi per prendre decisions i que ha de portar a decisions per poder posar les infraestructures del país al servei de la generació de prosperitat del país.

Amb una necessària reforma de l'administració del Govern de la Generalitat de Catalunya. Un comentari, suggeriment educat en certs contextos, queixa recurrent que rebo del conjunt de la societat catalana és el deteriorament del funcionament de l'administració pública de la

Generalitat de Catalunya. Massa burocràcia, massa lentitud, desconeixement de terminis administratius. Allargament innecessari moltes vegades de tràmits: “torni vostè que falta un document”, “torni vostè que hem de mirar una qüestió més que no vam caure que feia falta el primer dia que va venir”. Una reforma del funcionament de la Generalitat de Catalunya per fer-la més eficient. I fer-ho amb un exercici d’acord entre els agents socials, representants del món del treball, patronals, Foment, CECOT, PIMEC, Tercer Sector. Amb acord.

Com s’ha fet aquests darrers anys en l’àmbit del Govern d’Espanya, amb acord. Amb acord, amb pacte. El resultat d’aquesta gran transformació de serveis públics per generar prosperitat ha de ser que Catalunya torni a liderar en termes de producte interior brut l’economia espanyola. Va ser l’any 2017 que Catalunya va perdre el lideratge en termes de producte interior brut de l’economia espanyola. I si ho mirem en termes de producte interior brut per càpita, aquests darrers 10 anys, Catalunya ha passat d’estar un 17.5% per sobre de la mitjana espanyola en termes de producte interior brut per càpita en un 12.5%. Hi ha hagut un retrocés de 5 punts. I Catalunya té energia, riquesa, i recursos per tornar a liderar econòmicament Espanya. I Catalunya té energia i recursos i empenta per tornar a tenir un PIB per càpita per sobre de la mitjana netament per sobre de la mitjana d’Espanya.

Serveis públics per cohesionar el país, la societat. Amb una salut, amb un sistema de salut que s’adapti i es reformi als nous temps. Amb una educació que torni a ser capdavantera al conjunt d’Espanya. Amb unes polítiques d’habitatge molt vinculades a les polítiques de mobilitat i que permetin l’emancipació dels nostres joves i tenir habitatge digne pels ciutadans i ciutadanes de Catalunya. Amb unes polítiques, sí, de seguretat. Amb unes polítiques de seguretat per què els ciutadanes i

ciutadanes que no tenen altres espai que l'espai públic: l'equipament públic, la biblioteca pública, el poliesportiu públic, el parc públic, el puguin gaudir amb plenes garanties de seguretat. I amb uns serveis socials a l'alçada del país. La taxa de pobresa a Catalunya avui afecta 1 de cada 4 ciutadans de Catalunya i la taxa de pobresa ha crescut 1.4 punts aquests darrers 10 anys. I la taxa de pobresa severa s'ha incrementat fins al 8.9% a la població de Catalunya. Ha crescut en els darrers 10 anys 4 punts.

Durant aquests 10 anys fins l'acord pressupostari del 2023, l'índex de referència, el llinar de referència, l'indicador paràmetre més rellevant per les polítiques socials, l'Indicador de Renda de Suficiència de Catalunya, que afecta 165.000 persones i que afecta als ajuts que es donen, però també a altres prestacions com les pensions no contributives i d'invalidesa, no s'ha augmentat. Fins el pressupost, fins l'acord pressupostari de 2023, no s'ha augmentat.

Si soc president de la Generalitat de Catalunya, em comprometo a blindar per llei la revalorització automàtica, d'acord amb l'increment del cost de la vida de l'Indicador de Renda de Suficiència de Catalunya. Perquè no haguem d'estar any a any negociant i acordant com atenem les persones que més ho necessiten.

L'eina principal per portar a terme aquesta tercera gran transformació és el nostre autogovern. No és l'única. Cal també tenir capacitat d'influència i presència, si pot ser, al Govern d'Espanya i als àmbits europeus. Però l'eina principal per tirar aquesta tercera gran transformació de Catalunya és el nostre autogovern. El Parlament, les institucions. El prestigi de les institucions. L'autogovern de Catalunya, el Parlament, la Presidència de la Generalitat, el Govern. Prestigi de les institucions que requereix l'exemplaritat en l'exercici de les responsabilitats públiques. Que sí

requereix d'ofici polític. Sí, d'ofici polític. De saber com és el món de la política. D'ofici polític. Que requereix de vocació de servei públic. I que requereix de lideratge. Lideratge no vol dir fer-ho tot. Ni des del govern ni des de l'administració.

Lideratge no vol dir fer-ho tot, ni des del govern, ni des de l'administració, lideratge no vol dir ocupar-ho tot, lideratge no vol dir, fer-se amb tot el terreny de joc. Lideratge vol dir marcar el camí, l'orientació, en col·laboració amb els estaments de la societat catalana. Autogovern que recuperi el prestigi de les institucions, que vetlli pel prestigi de les institucions consolidació si volen de l'autogovern de Catalunya.

En segon lloc, millora de l'autogovern de Catalunya, l'Estatut d'Autonomia de Catalunya de l'any 2006, permet que el govern de la Generalitat des del nostre autogovern es puguin prendre accions, desplegar accions en 14 àmbits, fer lleis en 14 àmbits, impulsar lleis en 14 àmbits, i no depèn de ningú més que nosaltres. Llei electoral, exemple recurrent d'aquests darrers anys, l'única comunitat autònoma que no tenim llei electoral, o una llei caça que no és un problema menor, l'àmbit del primer sector es queixa amb certa raó de no haver pres mesures, això depèn només de nosaltres, 14 qüestions, hi ha també qüestions que han de ser acordades amb el govern d'Espanya, més de 50 qüestions, traspassos, que d'acord amb el marc legal vigent, amb el marc de convivència definit per la Constitució i l'Estatut permeten la millora del nostre autogovern. Consolidació de l'autogovern a partir de les institucions, millora, aplicació de l'autogovern, desenvolupament el marc de convivència que tenim vigent.

Per fer què? Per transformar, transformació, serveis públics, primera prioritat. Aquest és un repte des del meu punt de vista, majúscul, no menor, no estic parlant d'una evolució dels serveis públics, no estic

parlant d'influenciar una inèrcia negativa d'aquests darrers anys, a una inèrcia positiva. Els propers 10 anys. No és una mica més de què ja hem fet, és una renovació i actualització completa dels serveis públics de Catalunya, i una posada al dia, una renovació completa dels serveis públics de Catalunya, una transformació dels serveis públics de Catalunya. Deixi'm també comprometrem davant de tots vostès, si soc elegit a president de la Generalitat Catalunya, si compto amb la majoria necessaris dels ciutadans de Catalunya, lideraré aquesta gran transformació, aquesta tercera gran transformació dels serveis públics de Catalunya. I ho faré amb un govern per damunt d'ideologies i de partits, i no estic dient que els partits no siguin rellevants, que ho són. I no estic dient que els partits no siguin necessaris, que ho són, no estic dient que els partits no siguin útils, que ho són, com la democràcia. Estic dient que per liderar, per tirar endavant, per portar a la pràctica aquesta tercera gran transformació, hi haurà un govern, en el que hi haurà un partit però que estarà per sobre d'ideologies, consolidar, ampliar i transformar amb una actitud de col·laboració, no de confrontació.

He tingut com vostès saben, un moment molt especial, responsabilitats al Govern d'Espanya en un moment de pandèmia i he vist amb els meus ulls, el potencial de les polítiques de col·laboració, és veritat que era un moment de por, incertesa, és veritat que el moment afavoria que ens poséssim a col·laborar, però he vist el potencial de la col·laboració, molt superior, molt més fructífer que la confrontació, tantes vegades estèril. I m'ha quedat molt arrelada aquesta experiència. I de vegades, allò que experimentes en moments extraordinaris, et serveix, col·laboració, actitud de col·laboració, no de confrontació. Afirmant naturalment la personalitat política de Catalunya, afirmant el nostre catalanisme polític, sense complexos, aquesta voluntat de ser de Jaume Vicens Vives i de conviure, aquesta manera de ser de Catalunya, aquest seny i aquesta

rauxa catalana. Però amb una actitud de col·laborar i no de confrontar, aquesta actitud de veure oportunitats no amenaces a cada cantonada, és una actitud de tenir confiança en nosaltres mateixos, no d'anar amb por. Ai l'identitat! Ai! Amb confiança.

Aquests dies he sentit, molts vetos. Jo amb vostè no faré...! Jo amb vostè no...!

No us sorprengui que estengui la mà, estenc la mà. Ho he fet, ho he intentat fer aquests darrers anys, estendre la mà arribar a acords. Crec que han sigut acords positius pel conjunt de la societat catalana. L'hem dit política útil. L'hem dit política enfocada a resoldre problemes. Però repassem quan ha avançat Catalunya, estenc la mà, actitud de col·laboració, pactes, acords, mà estesa.

Pactes, en primer lloc, amb els Ajuntaments, amb el món local. Com resoldrem l'habitatge, si no és arribant a acords amb els ajuntaments? Com resoldrem la mobilitat, si no és arribant a acords amb els ajuntaments? Com resoldrem les infraestructures, si no és arribant a acords amb els ajuntaments? Catalunya té un enorme potencial, si genera una dinàmica positiva entre el món local i el Govern de la Generalitat, acords i pactes amb la resta de territoris i Europa. Des de posicions de lideratge que derivin de polítiques públiques exemplars, envejades, sanament envejades pels altres, no des de posicions d'arrogància, ni de donar lliçons, des de posicions de lideratge d'excel·lència de les nostres polítiques públiques.

I pactes amb el Govern d'Espanya, naturalment, cadascú defensant els interessos institucionals que els hi correspon, però amb actitud d'acord i pacte amb el Govern d'Espanya.

Aquesta setmana passada, divendres assistíem algun de vostès hi eren presents, a un acte rellevant, a la factoria de Martorell de Seat, se'ns ensenyava la construcció en marxa ja, d'una planta d'assemblatge de bateries, hi havia el ministre Hereu, els alcaldes de Sant Esteve de Sesrovires, Abrera i Martorell, representants del Govern de la Generalitat, el cap de l'Estat. El plafó explicatiu, segell de la UE, segell del Govern d'Espanya, segell de les comunitats autònomes, segell dels ajuntaments, col·laboració, que ajuda a transformar un sector capital per l'economia catalana, que dona feina directa a 14.000, ho saben bé els representants del món de l'empresa i del treball. I et deia, si no hagués estat per un esforç combinat de les institucions europees, estatals, autonòmiques i municipals, no haguéssim arribat aquí. Col·laboració.

I el primer o un dels primers pactes que haurem de fer és un pacte de finançament, em vull referir, ha aparegut i seguirà apareixent, i està bé que aparegui, a la conversa pública, el finançament, els recursos que cat necessitat per afrontar aquesta gran transformació. El nostre plantejament parteix de tres premisses i es resumeix en 5 tesis.

La primera premissa és una constatació que s'ha fet aquests darrers 10 anys en matèria de finançament, quin guany quina millora, quin benefici concret i tangible, ha tingut Catalunya aquests darrers anys en matèria de finançament. Cap, si no hem anat a les taules de decisió, si no hem ni participat directament en els fòrums tècnics per elaborar un diagnòstic compartit.

La segona premissa es basa en la voluntat de fer plantejaments viables i realistes prou de frustracions, prou d'assenyalar horitzons que ja sabem que no són ni viables ni factibles. Això no vol dir que no siguem ambiciosos, però hem de ser realistes. Ja n'hem vist les conseqüències de plantejaments que no toquin de peus a terra.

I la tercera premissa és no fer servir la necessitat existent de millora del finançament com una excusa permanent per no tenir autoexigència ni per no fer la feina que ens corresponen i administrar bé els diners del pressupost de la Generalitat de Catalunya.

La necessitat de millorar el finançament com aquella marea que ho tapa tot. “No perquè no tinc recursos”. No. No pot ser una excusa permanent per no mirar-nos i no autodiagnosticar allò que no fem bé i hem de millorar, per no ser autoexigents amb els recursos que administrem des de l'autogovern de Catalunya.

I les cinc tesis que resumeixen el nostre plantejament passen, en primer lloc, per una gestió molt més eficient dels recursos públics. Molt més eficient dels recursos públics.

Deixin-me posar dues mostres com a exemple. No és comprensible per alguns sectors de la societat catalana, fins i tot, i ho puc entendre, els ha irritat, que, en mig d'una sequera, el romanent de tresoreria de l'Agència Catalana de l'Aigua sigui de més de 500 milions i l'execució del pressupost del l'any 2022 fos del 22%. No s'explica. No s'explica. O no és comprensible que amb una llei de pressupostos -el pressupost és una llei- hi hagi una desviació, veurem els números finals, estimada en 2.400 milions en l'àmbit de la sanitat. No dic que no facin falta aquests recursos, dic que en un entorn normal, algú hauria de donar explicacions de perquè hi ha hagut una desviació de 12.000 milions a 14.400 milions. I algú hauria d'anar al Parlament, que es qui va aprovar aquesta llei a dir: “mirin, ens ha passat això, hem tingut aquesta situació..” donar explicacions. Per això demano una auditoria dels serveis públics de Catalunya.

La segona tesi és el desplegament de l'autogovern, en matèria de finançament. L'Estatut d'Autonomia de Catalunya preveu i ha passat tots

els filtres, també el filtre del Tribunal Constitucional la creació d'un consorci tributari. Un Consorci conjunt entre la hisenda espanyola i la hisenda catalana, que pot recaptar, fins i tot podria recaptar tots els impostos de Catalunya. I que ho ha de saber fer amb més eficiència que no es fa ara. No s'ha fet res en aquest àmbit. Res és res. Res és res. Per què no aprofitem els espais reconeguts, les eines reconegudes a l'Estatut d'Autonomia de Catalunya que han passat tots els filtres. Que, a més, són singulars. Per què no fem això? No ens veiem amb cor? Es difícil? Oi tant, sí. Però es pot fer, s'ha de fer.

La tercera tesi és treballar conjuntament amb el Govern d'Espanya per evitar la competència fiscal deslleial. Això que en anglès es diu dumping fiscal. La competència fiscal deslleial no pot tenir recorregut. Ni a Espanya ni a Europa idealment.

Hi ha d'haver una competència honesta. El terreny de joc ha d'estar equilibrat per tothom. Els partits són 11 contra 11, no 12 contra 10. I l'àrbitre ha de ser neutral. I aquí Catalunya no ha d'aixecar la veu, sinó que ha de treballar amb eficàcia per corregir això. I això es fa amb reunions, teixint complicitats, sent present als llocs. En particular a les esferes de decisió de l'estat. I explicant-se.

La quarta tesi és que no estem d'acord que Catalunya sigui la tercera en aportació de recursos i la catorzena en recepció de recursos.

Això ho entén tothom. Tothom. I qualsevol màxim representant de qualsevol territori d'Espanya defensaria que això no és just. Podria tenir, pot tenir un sentit, una justificació, una explicació per un període determinat de temps, fruit d'una circumstància excepcional, que en una determinada part del país hi hagi una situació que requereixi que hi aboquem tots recursos perquè estan passant per una situació que així ho

requereix. Podríem ser nosaltres també. Però no pot ser una qüestió continuada en el temps, recurrent.

I la cinquena tesi és millora finançament. Per a què? Sí, per generar més prosperitat, però sobretot per reduir desigualtats. Jo vull un acord de finançament que adjectivo com a social. Un acord social de finançament. Perquè el primer que ha de fer Catalunya es que aquesta prosperitat que generi ha de servir en primer lloc per reduir les desigualtats, aquestes taxes de pobresa. Les mencionava abans, aquest increment de les desigualtats que hi ha. En aquest sentit també vull anunciar que donaré, si tinc la responsabilitat i la possibilitat de fer-ho, un paper, no exclusiu, però preponderant a l'hora d'afrontar aquesta pacte, aquesta negociació, als agents socials, al tercer sector, a les patronals i als sindicats, per posar-nos d'acord que el millora finançament que aconseguirem i que em comprometo, i que em veig amb cor d'aconseguir per Catalunya serveixi en primer lloc per l'àmbit social, per reduir desigualtats a Catalunya.

Tercera gran transformació de Catalunya, l'eina per fer-ho és l'autogovern, un autogovern que s'ha de consolidar, unes institucions exemplars amb vocació de servei públic que s'ha d'ampliar desplegament allò que ens permet l'autonomia i que ha d'afrontar aquesta transformació, que ha de transformar la realitat de Catalunya i s'ha de fer amb pactes, amb acords. El primer d'ells, un dels primers d'ells de molt rellevant el pacte de finançament, però més pactes, amb més acords, amb més exercici de política útil, enfocada a la resolució de problemes.

En primer lloc, amb el conjunt de Catalunya i els ciutadans de Catalunya. Escoltant-los. Representants de la societat civil catalana, escoltant-los. Prenent el pols, requerint la seva opinió però prenent decisions. No podem estar 30 anys per decidir el recorregut d'una via de comunicació. No podem.

En segon lloc, com he dit abans, en l'àmbit municipal, món local, ajuntaments, consells comarcals, diputacions, Àrea Metropolitana de Barcelona. I, en tercer lloc, amb Espanya. Amb el Govern d'Espanya.

I amb altres estaments, institucions de l'Estat espanyol.

Es un momento especial en España. España está, o una parte mayoritaria de España, está haciendo una apuesta decidida, valiente, audaz para avanzar en esa España plural y diversa. Ve esa pluralidad y diversidad de España como un factor de fortaleza, no de debilidad. Una España que mira al futuro con confianza. Que crece la economía española hoy 5 veces más que la media europea. Después de una pandemia, en un contexto bélico a las puertas de Europa. Que nunca ha tenido como tiene hoy, 21 millones de personas en ocupación activa, 21 millones de personas. Que se ha hecho además, se ha alcanzado esta cifra de ocupación con una reforma laboral. Con una reforma laboral, pactada, acordada. Con una mejora del salario mínimo interprofesional. Cada vez que se tomaba una medida de este ámbito, había siempre los mismos pronósticos apocalípticos. “Destruiremos empleo”, “mermaremos el crecimiento“. 21 millones de personas ocupadas, 5 veces más de crecimientos que la media europea con acuerdos trabajados. Con unas pensiones revalorizadas.

Una España que ha superado con decencia un momento muy crítico, el de la pandemia, que incluso tiene en su tejido empresarial, además desde aquí, en Catalunya, la única empresa que ha fabricado enteramente en Europa una vacuna contra el covid. Enteramente, investigación, diseño y fabricación. Una España que ha superado los riesgos a nivel económico de la pandemia, en el sector turístico, ministro, que está recuperado, el rigor y la fortaleza.

Una Espanya que no es tanca, que s'obre. Una Espanya que no es replega, que s'expandeix. Una Espanya que no uniformitza, sinó que s'enriqueix amb la seva pluralitat. Una Espanya que no imposa, que dialoga, que conversa, en un moment. És aquesta Espanya, que s'està afirmant, i està estenent, amb generositat, la mà a Catalunya. Ja sé que hi ha sectors contraris, ja sé que no estan en això. En un moment en què la majoria d'Espanya està estenent la mà a Catalunya. Catalunya no vol la mà. Catalunya no s'ho pot mirar a distància, Catalunya no pot estar passiva. Catalunya s'ha d'implicar, ha d'ajudar i empènyer a que aquesta Espanya plural i diversa de la qual formem part, s'afirmi, es desenvolupi, es modernitzi, perquè això és liderar Catalunya. Aquesta Espanya ajudarà a Catalunya, com Catalunya, si fa la seva tercera gran transformació, ajudarà a Espanya.

I en aquest context, que és europeu. Una Europa que és creixentment el marc principal de decisió política. En matèria de política econòmica des de fa anys. En matèria de política fiscal ja ho estem veient, els fons Next Generation. En matèria de seguretat, la guerra ens ho ha recordat. En matèria de sanitat, la pandèmia. En matèria d'energia hem hagut d'anar, Toni Llardén, a correuita. En matèria d'immigració creixent el marc principal de decisió política és Europa, i hem de ser-hi també presents.

Mirin, vaig acabant, fa tres anys, les darreres eleccions autonòmiques, vaig rebre el suport majoritari de la ciutadania de Catalunya, però no va ser suficient perquè pogués governar Catalunya. I he assumit tan bé com he pogut la tasca de cap de l'oposició. M'agrada més dir de construcció d'una alternativa, perquè a l'oposició sembla que sempre se n'ha d'anar en contra, i a mi no m'agrada, m'agrada més parlar de construcció d'alternatives.

He intentat, tenir cada dia, d'aquests tres anys present aquella màxima, sentència, pensament, d'una alcalde, que no és de la meva formació política, el senyor Codina, d'Unió Democràtica, que em va recordar Ramon Espadaler, "una bona oposició ajuda a fer un bon govern". Mirin el que està passant avui a Espanya. M'he esforçat aquests tres anys a fer una bona oposició. Perquè el govern pogués fer les coses més bé. He après aquests tres anys, jo i els meus companys diputats i diputades, els meus companys de formació política, els alcaldes i alcaldesses de la meva formació política, de la gent amb la qual m'he reunit, entitats, ciutadans, que m'han traslladat la seva visió de Catalunya, també dels meus adversaris, ho dic sincerament, també he après coses dels meus adversaris polítics.

Crec amb humilitat que he millorat, o almenys m'he esforçat per millorar. No només per intentar fer la meva feina, sinó per millorar. I he intentat recórrer Catalunya, des de Montornès de Segarra, municipi de 14 habitants, amb un alcalde magnífic, Dionís Oña, senador, a Portbou, l'alcalde més jove de Catalunya, el Gael Rodríguez. Des de la Vall d'Aran, amb les seves particularitats i singularitats, de vegades que ens costa reconèixer. Tant que nosaltres reclamem, i tant que ens costa reconèixer la singularitat de l'Aran i desplegar la llei de l'Aran que hem aprovat al Parlament de Catalunya. Des de les àrees metropolitanes de Barcelona, Jaume, de Tarragona, o les ciutats de Lleida i Girona.

Tinc molt presents les primeres visites que vaig fer, als 10 barris més vulnerables de Catalunya. Al març, abril i maig del 2021. Vaig veure, la potencialitat de les polítiques públiques, en particular la vacunació. Com els barris més humils de Catalunya arribaven les vacunes, i s'administraven amb independència de l'estatus social i econòmic. La potencialitat d'uns serveis públics a l'alçada, d'un repte majúscul que va

ser la pandèmia, com això no es quedava a barris benestants, no era pels que s'ho podien permetre, no era pels que tenien l'habilitat d'accedir a un dirigent polític, era per tothom, pels més humils. Barris que, de vegades, no estaven prou nets, que tenien dèficits de seguretat, que tenen dèficits de seguretat, on moltes vegades durant els darrers anys, no hi havia fet ni un sol equipament, allà arribaven les vacunes, allà hi havia la potencialitat dels serveis públics.

He conversat amb sectors molt diversos de la societat catalana, el sector agrari, de Lleida, de les Terres de l'Ebre, de Girona. El sector industrial, em comprometo, sí, em comprometo a què la indústria torni a representar el 25% del producte interior brut de Catalunya, estem ara per sota una mica del 20%. Sector petroquímic de Tarragona. Sector de l'automòbil, divendres passat, i amb anterioritat en multitud d'ocasions. Tan rellevant i tan potent a Catalunya. El sector farmacèutic, generador de prosperitat a Catalunya, de molta prosperitat, empreses que són líders al món, he parlat abans de la vacuna, les tenen vostès al cap, però empreses molt potents a Catalunya. El sector de la distribució, empreses catalanes que ho estan fent molt bé. Empreses de serveis, consultories, sector de la construcció, de la comunitat, sector editorial, el Jaume sempre el té present a les seves polítiques a Barcelona. El sector de les polítiques emergents de l'autonomia. He parlat amb gent que ha fet molt per Catalunya, de la cultura, de l'àmbit de l'esport, a vegades de forma anònima, com aquells ciutadans de Vilanova del Camí que fan esport base per a persones amb discapacitat, i obren un món nou a persones que fent esport s'enriqueixen, surten de casa seva. Anònimes aquestes persones, però que fan un bé al país, persones de l'àmbit acadèmic o l'àmbit universitari, de l'àmbit científic, Barcelona Supercomputing Center, el parc de recerca, l'ICFO, sectors de la música.

He parlat amb gent gran i gent jove, moments els de conversa de la gent jove, especialment gratificants, com a vostès els hi passa, tens moments més grisos, que gratificant trobar-te amb gent jove. Gent que et demana pel projecte fi de grau, una conversa a un dirigent polític, o he tingut sempre interès per reunir-me amb els alumnes que han tret les millors notes a la selectivitat. I és gratificant descobrir les aspiracions que tenen i a què es volen dedicar. Veure amb els valors amb els quals s'enfronten a aquest món tan canviant. Conèixer la seva visió de país, diferent com correspon a una generació jove.

La meva conclusió, la meva convicció, la meva certesa, és que el país i la seva gent funciona, la seva gent funciona, té energia i té empenta, és la meva conclusió, la meva convicció, la meva certesa. El país funciona, la gent té empenta, hi ha energia. Per desplegar tot aquest potencial hem de fer realitat la tercera gran transformació de Catalunya. Jo m'ofereixo, em comprometo a liderar-la. Compto amb tots vosaltres. La millor Catalunya està per venir.

Moltes gràcies.